

TIIVISTELMÄ

Hanke

Kivi Trio Oy hakee yhteislupaa kalliokiviaineksen ottamiseen, louhintaan ja siirrettävän kivenmurskaamon toimintaan olemassa olevan kallionottoalueen viereen. Louhe jalostetaan myytäväksi murskeiksi maarakentamiseen. Suunnitelma-alue sijaitsee Nokian kaupungissa Haaviston kylässä kiinteistöillä Heikkilän-Metsä 536-402-2-16, Sipilän-Metsä 536-402-3-23 ja Erkin-Metsä 536-402-4-143. Suunnitelma-alue sijaitsee Kivi Trio Oy:n toiminnassa olevan kallionottoalueen vieressä, jolle on yhteislupa voimassa joulukuuhun 2027 asti. Hakijalla on sopimus ottamistoiminnasta maanomistajan kanssa. Ottamisalueen pinta-ala on noin 8,5 ha. Yhteislupaa haetaan 10 vuodeksi. Lisäksi toiminnalle haetaan lupaa aloittaa toiminta ennen päätöksen lainvoimaa (MAL 21 §, YSL 199 §).

Hankealue

Suunnitelma-alue sijaitsee noin 3 km etäisyydellä Nokian keskustasta luoteeseen Haaviston kylässä Porin yhdystien (nro 3001) länsipuolella. Ottamisalueen lähin osoite on Tappurinlehdontie 35, Nokia. Suunnitelma-alueen lounaispuolella on hakijan maanlajitus- ja maa-ainespankkialue. Hankealue ja sen ympäristö ovat nuorehkoa havupuuvaltaista metsätalousaluetta. Suunnitelma-alueella puusto on luonnostaan harvaa ja alueella on paikoin avokalliota. Hankealueen länsiosasta puut on poistettu. Suunnitelma-alue sijaitsee välittömästi hakijan käytössä olevan kalliokiviaineksen ottamisalueen itäpuolella.

Voimassa olevassa Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 alue on osoitettu maaseutualueeksi (M). Merkinnällä osoitetaan alueet, jotka on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä. Alue sijoittuu maakuntakaavassa myös kasvutaajamien kehittämisvyöhykkeelle (kk6). Merkinnällä osoitetaan vyöhyke, jonka maaseutualueet sekä maa- ja metsätalousvaltaiset alueet ovat maakuntakaavan tavoitevuoden 2040 jälkeisiä potentiaalisia taajama-alueiden, väyläverkoston ja muun yhdyskuntarakenteen laajenemissuuntia ja joihin kohdistuu hajarakentamispainetta. Merkintä ei rajoita maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien maaseudun elinkeinojen kehittämistä ja näihin liittyvää rakentamista.

Nokian keskustaajaman osayleiskaavassa 2010 suunnitelma-alue on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi merkinnällä M. Suunnitelma-alueen kaakkoispuolella on merkintä 110 kV:n sähkölinja. Hankealue ei sijoitu asemakaavoitetulle alueelle. Ottamisaluetta sivuaa etelässä vireillä olevan Harjuniityn asemakaavaluonnoksen alue. Harjuniityn voimassa oleva asemakaava-alue alkaa noin 800 m etäisyydellä suunnittelualan eteläreunasta ja Harjuniityn voimassa oleva osayleiskaava rajautuu alueen kaakkois-eteläpuolella olevaan sähkölinjaan, joka on lähimmillään noin 20 m etäisyydellä toiminta-alueesta.

Fingrid Oy on käynnistänyt 400 + 110 kV voimajohtohankkeen Kristiinankaupungin ja Nokian välillä. Kivi Trio Oy:n kallionottoalue sijoittuu suunnitellun voimalinjan läheisyyteen. Voimajohtolinjaukselle on Nokian Alinenjärven kohdalla kolme linjausvaihtoehtoa, joista kaksi

kulkee Kivi Trio Oy:n ottamisalueen itäpuolelta olemassa olevan voimajohtolinjan vieressä ja toinen vaihtoehto kulkisi ottamisalueen länsipuolelta.

Itäpuolella suunnitelma-alueesta noin 290 m etäisyydellä sijaitsee Porin yhdystien toisella puolella palvelu/liiketalouskäytössä oleva rakennus ja noin 300 m etäisyydellä vapaa-ajan käytössä oleva rakennus samalla kiinteistöllä Alinenjärven rannalla (Rasti-Nokian seuramaja). Noin 300 metrin etäisyydellä suunnitelma-alueesta Alinenjärven saarella sijaitsee myös yksi vapaa-ajan asunto. Lisäksi noin 454 m etäisyydellä ottamisalueesta on vapaa-ajan käytössä oleva kiinteistö, jossa on useampia vapaa-ajan asuntoja koillisessa (Kiinteistö Oy Alisen Loma). Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat näitä kauempana. Lähimmät asuinrakennukset ovat suunnitelma-alueen kaakkoispuolella noin 860 m ja 880 m etäisyydellä. Nokian Urheilijoiden Maja sijaitsee noin 575 m etäisyydellä suunnitelma-alueen rajasta kaakkoon päin Alinenjärven rannalla. Lähin koulu on Harjuniityn koulu noin 2 km etäisyydellä etelässä päin. Noin 2,3 km etäisyydellä etelään päin sijaitsee myös lähin päiväkotikoti. Noin 1,6 km etäisyydellä kaakossa sijaitsee terveyskeskus-sairaala.

Hankealueen vaikutusalueella ei sijaitse maisemallisesti, kulttuurihistoriallisesti tai geologisesti arvokkaaksi luokiteltuja kohteita. Maisemankuvaa hallitsee alueen länsipuolella avattu kallionottoalue ja avohakkuualue, alueen etelä ja kaakkoisalueella kulkeva sähkölinja ja koillisessa kulkeva Porin yhdystie. Muutoin aluetta ympäröi talousmetsä. Ottoalueelle ei ole avointa näkymää Porin yhdystieltä, koska ottoalueen ja tien väliselle alueelle jää noin 50 metrin suojavyöhyke. Lähiympäristössä sijaitsee ulkoiluun käytettäviä polkuverkostoja esimerkiksi Iso-Tappuri-järven ympäristössä.

Suunnitelma-alueella puusto on luonnostaan harvaa ja paikoin alueella on avokalliota. Suunnitelma-alueen länsipuoliskolta puusto on jo poistettu. Suunnitelma-alueen itäosa on suurelta osin avokallioista aluetta, jolla puusto on harvaa. Suunnitelma-alueen kasvupaikan päätyyppi on kivennäismaa ja keskellä koillisosassa on pienialainen räme, jonka reunoilla myös korpea. Metsämaatyypit ovat pääasiassa tuoretta ja kuivahkoa kangasta, kaakkoisosaan painottuen paikoitellen on jonkin verran myös lehtomaista kangasta.

Suunnitelma-alueelle ja sen lähiympäristöön on tehty keväällä 2024 liito-oravaselvitys ja kesällä 2024 luontoselvitys. Alueelta ei löytynyt vesilain, luonnonsuojelulain, metsälain tai EU:n luonto- ja lintudirektiivin tarkoittamia elinympäristöjä tai lajeja, joita tulisi erityisesti ottaa huomioon alueen maankäyttöä suunniteltaessa. Hakija on teettänyt vuonna 2015 viereisille lupa-alueille luontokartoituksen, liito-oravaselvityksen sekä alustavan linnustokartoituksen, joka kattaa nyt haettavasta suunnitelma-alueesta noin 1/3 kattaen sen länsiosan. Fingrid Oyj on teettänyt alueella luontoselvityksen, joka kattaa itäosan Kivi Trion hankealueesta sekä sen vaikutusalueita. Fingrid Oy:n YVA-menettelyyn liittyvässä luontoselvityksessä on havaittu ja inventoitu seuraavat Kivi Trio Oy:n aluetta lähellä olevat luontokohteet: Alinenjärven luhtaneva (etäisyys suunnitelma-alueesta n. 120 m), Ummenlammi (etäisyys n. 390 m), Ummenlamminvuoren puro (etäisyys n. 365 m) ja metsälakikohteita. Lähin Natura 2000 -alue on noin 1,13 km etäisyydellä koillisessa sijaitseva Kaakkuriärvet (FI0333004), 574 ha.

Syksyllä 2014 viereiseltä ottoalueelta otetun lohkarenäytteen perusteella kallioperän on todettu olevan tonaliittia, joka soveltuu hyvin talo- ja tierakentamisen raaka-aineeksi. Näytteen arseenipitoisuudeksi määritettiin 8,3 mg/kg, mikä on noin kolmasosa alueen luontaisena pidetystä taustapitoisuudesta (26 mg/kg).

Hankealue sijaitsee Kokemäenjoen päävesistöalueella Suomen ympäristökeskuksen valuma-aluejaon mukaan kolmen valuma-alueen selänteellä. Rajauksen mukaan hankealueen pohjoisosan vedet laskevat Iso-Tappurin suuntaan ja alue kuuluu Mahnalanselän lähialueen osavaluma-alueeseen 35.05.134.02, jonka pinta-ala on 10221,16 ha. Hankealueen eteläosa kuuluu uuden valuma-aluejaon mukaan Kuloveden lähialueen valuma-alueeseen 35.01.067.01. Hankealueen itäosasta pieneltä alueelta pintavesiä saattaa laskea itäpuolelle Alinenjärven suuntaan. Uuden valuma-aluejaon mukaan Alinenjärven osavaluma-alueen tunnus 35.02.080.14. Hankealue ei sijaitse tärkeällä pohjavesialueella eikä muulla vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella.

Toiminnot

Ottomäärä on 902 000 m³ltr ja noin 233 000 tn vuodessa. Ottamisen pohjataso on louhittavalla alueella +136,0...+137 mpy (N2000), jolloin keskimääräinen louhintasyvyys on noin 10,6 m. Ottaminen aloitetaan alueen länsiosasta edeten etelän suuntaan, jotta eteläinen alue saadaan louhittua ennen kuin Harjuniityn asemakaavaluonnoksen mukaiset asuinalueet alkavat rakentua. Ottamisalue on määritetty niin, että suoja-alue 300 metriä lähimpään lomarakennukseen säilyy. Ottaminen jatkuu eteläosasta pohjoisen ja idän suuntaan.

Alueelle muotoillaan keskialueen poikki harjuselänne, jonka laki on tasossa noin +138 m mpy. Hulevedet ohjataan 1 %:n pinnankallistuksin alueen pohjoisosasta pohjoiseen ja eteläosasta etelä suuntaan alueen luontaisen vedenjakajan mukaisesti. Ottamisalueen eteläpuolelle tehdään laskeutusallas. Ottamisen edetessä pohjoisosan alueella, ohjataan pohjoisen alueen pintavedet viereisen ottamisalueen kanssa samaan laskeutusaltaaseen, joka on ottamisalueesta pohjoiseen/luoteeseen. Pohjoisosan laskeutusallas mitoitetaan myös tämän louhittavan alueen vesille riittäväksi. Lopputilanteessa myös eteläosan vedet johdetaan viereisen ottamisalueen eteläosan laskeutusaltaaseen, jolloin sen mitoituksessa otetaan laajennusalueen vedet huomioon.

Pintamaita arvioidaan olevan ottoalueella yhteensä noin 7000 m³. Ne kuoritaan oton edetessä ja varastoidaan suunnitelma-alueelle ehkäisemään melu- ja pölyvaikutuksia. Ainekset hyödynnetään myöhemmin maisemoinnissa.

Murskaus tehdään siirrettävässä murskauslaitoksessa, jossa käytetään nykyaikaista kalustoa, jossa vakiovarusteluun kuuluvat pölynpoistomenetelmät. Murskain sijoitetaan mahdollisimman lähelle louhittavaa rintausta sekä varastokasojen suojaan melun kantautumisen vähentämiseksi.

Louhintaa ja murskausta ei tehdä samaan aikaan, kun alueen länsipuolella sijaitsevalla Kivi Trio Oy:n ottamisalueella murskataan, jolloin alueiden murskaustoiminnot eivät ole toiminnassa päällekkäin. Murskausta ja rikotusta tehdään 1.9.-31.5. välisenä aikana. Louhintaa (poraaminen,

räjäytykset) tehdään 1.9.-15.4. välisenä aikana. Kuormausta ja kuljetusta tehdään ympäri vuoden ma-pe klo 6-22 ja la klo 8-16. Murskausta tehdään ma-pe klo 7-21, porausta ja rikutusta ma-pe klo 8.18, räjäytyksiä on 10-60 kertaa vuodessa ma-pe klo 9-16.

Ottotoiminnan edistyessä alue muotoillaan ja palautetaan metsätalouskäyttöön. Louhinnasta syntyvät kalliojyrkänteet luiskataan kaltevuuteen 1:3. Luiskaukseen ja maisemointiin käytetään ottoalueen laidoille varastoituja pintamaita sekä maa-ainespankkialueelta ja muualta tuotavia pilaantumattomia maa- ja kiviaineksia.

Toiminnan ympäristövaikutukset ja toimet niiden ehkäisemiseksi

Toiminta-alueelta ympäristöön kohdistuvia riskejä ovat polttoaineiden varastointiin ja koneiden tankkausten tai rikkoontumisen ja tulipalon aiheuttamat riskit. Näitä riskejä pyritään hallitsemaan säilyttämällä öljyt ja voiteluaineet lukituissa tiiviissä konteissa tai muissa soveltuviissa tiloissa sekä polttoaineet suojarakenteellisissa säiliöissä. Lisäksi koneiden huollot ja tankkaukset suoritetaan tukitoimintoalueelle rakennetulla tiivispohjaisella paikalla. Räjäytyksistä ilmoitetaan normaalin varoitussignaalin lisäksi lähimmille häiriintyvälle kohteella mahdollisesti oleville tekstiviestein.

Toiminnassa syntyvän pölyn arvioidaan olevan suurin ilmanlaatuun vaikuttava asia. Pölyn syntymistä ja leviämistä ehkäistään teknisin ja toiminnan sijoitteluun liittyvin ratkaisuin. Porauskalusto on varustettu pölynkeräyslaitteilla. Murskauslaitoksessa pölyn leviäminen ympäristöön on estetty kastelemalla ja talvella suojaamalla seulastot ja muut huomattavat pölynlähteet peittein ja koteloinnein. Materiaalien pudotuskorkeudet pidetään mahdollisimman pieninä ja ajonopeudet laitosalueella alhaisina. Saman toimijan viereisen ottoalueen osalta on teetetty vuonna 2015 ottotoiminnan pölyselvitys, jonka mukaan toiminnasta syntyvät pölypäästöt eivät aiheuta terveydellistä haittaa lähimmissä häiriintyvissä kohteissa eikä leijuvan pölyn laskeutumista ole haittaa vesistölle, kasvillisuudelle tai viihtyvyydelle.

Meluvaikutusten ehkäisemiseksi laitteisto sijoitetaan mahdollisimman suojaisalle paikalle siten, että louhoksen rintausta ja varastokasat ehkäisevät melun ja pölyn leviämistä. Rikotus tehdään tyypillisesti lähellä louhoksen reunaa/rintausta sekä murskauslaitteiston ja varastokasojen läheisyydessä. Rikotus- ja murskauslaitteistoa siirretään rintausten mukana eteenpäin louhinnan edetessä. Kuormaamista ja kuljetuksia on tuotannon ja kysynnän mukaisesti. Toiminnan yhteisvaikutuksia viereisten alueiden kanssa pienentää se, että alueella on käytössä vain yksi murskauslaitos, joten yhteisvaikutuksia louhinnan tai murskauksen aiheuttamana ei muodostu.

Lisätietoja hakemukseen liittyen:

Kivi Trio Oy, Jari Kiihkinen, betonitrio@gmail.fi, 0400 914 787